

Turvallisuustiedote Ilmailu 12.1.2017

Laskuvarjohyppytoiminnan uudet pelisäännöt

Tiedotteen tarkoitus

Tämän tiedotteen tarkoitus on kiinnittää laskuvarjokerhojen huomio turvallisuusasioiden kertaamiseen ennen kauden alkua. Lisäksi muistutetaan 21.4.2017 voimaan tulevista uusista vaatimuksista laskuvarjohyppylentämiseen.

[Keskeiset turvallisuusriskit ja muuttuvat vaatimukset tulisi käydä yhdessä keskustellen läpi, ja turvalliset toimintatavat kouluttaa ja ohjeistaa kaikissa laskuvarjokerhoissa hyvissä ajoin ennen kauden alkua.](#)

Kerhoilla on hyviä toimintamalleja ja ohjeita. Yksi sellainen on elokuussa 2016 julkaistu Suomen Ilmailuliitto ry:n (Laskuvarjotoimikunta), Suomen Moottorilentäjien Liitto ry:n ja Trafin yhteistyönä julkaistu Hyppylento-ohje - Malli kerhoille, joka löytyy myös [Trafin Yleisilmailijalle – sivustolta](#).

Kevään 2015 Turvallisuuustiedote

Hyppylento-ohjeen lisäksi kertaa turvallisuusasiat keväällä 2015 julkaistusta tiedotteesta [Lentoturvallisuudesta laskuvarjohyppytoiminnassa](#).

Tiedotteessa käsiteltiin ao. teemat:

- Esimerkkejä riskeistä hyppylennoilla
- Hyppääjille tärkeää tietoa
 - Lennon eri vaiheet
 - Sakkaus ja siihen vaikuttavat tekijät
 - Lentokoneen kuormaaminen
 - Painopisteen merkitys
 - Hyppääjien liikkuminen ja sijoittuminen lentokoneessa
- Hyppylentäjille tärkeää tietoa
 - mm. koulutus- ja kuormausrasitukset sekä pelastusvarjon käyttö
- Lentäjien ja hyppääjien yhdessä sopimat toimintatavat ja kommunikaatio
- Lentokoneen päällikön, hyppymestarin ja pokanvanhimman vastuut
- Merkinnät ja ohjeet koneessa liikkumisesta ja sijoittumisesta

Muuttuvat pelisäännöt

Yleisilmailun uudet lentotoimintavaatimukset (NCO) tulivat voimaan 25.8.2016, ja uudet vaatimukset erityislentotoimintaan (NCO.SPEC) tulevat voimaan 21.4.2017. Trafi on laatinut osan NCO käyttöönottoon liittyen määräyspaketin (Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu), johon on koottu pienkoneiden ei-kaupalliseen lentotoimintaan liittyvät määräykset ja ohjeet. Näin uusien sääntöjen opiskelu helpottuu, kun kaikki tieto on yhdessä paikassa. Ohjeeseen pääset [tästä](#).

[NCO-SPEC-osio aukeaa tästä.](#)

Mikä muuttuu harrasteilmailun hyppylentotoiminnassa?

Keskeiset uudet vaatimukset ovat ilma-aluksen päällikön vastuu siitä, että ennen hyppylentotoiminnan aloittamista on tehty toiminnan riskienarviointi, ja sen pohjalta laadittu toimintaa varten tarkistuslista, jonka mukaisesti toiminta suoritetaan. Tarkistuslista on oltava mukana ja käytössä jokaiselle lennolla.

Käytännössä riskienarvioinnin teko ja tarkistuslistan laadinta on järkevää tehdä kerhokohtaisesti hyppylentäjien ja hyppääjien yhteistyönä hyödyntäen olemassa olevia ohjemateriaaleja.

Käyttäjystävällisiä riskienarvioinnin malleja löytyy mm. Harrasteilmailun turvallisuusprojektin yhteydessä tehdystä [Turvallisen toiminnan mallista ilmailukerhoille \(TTM\)](#).

Vuonna 2017 Trafi kohdentaa myös valvontatoimia laskuvarjohyppylentotoiminnan uusien NCO- vaatimusten noudattamiseen sekä toiminnassa käytettävien ilma-alusten ja toiminnan turvallisuuteen.

Kaupallinen hyppylentotoiminta

Kaupalliseen erityislentotoimintaan (lentotyö) sovelletaan lentotoiminta-asetuksen osaa SPO 21.4.2017 alkaen.

Hyppylentämisen ajankohtaiset turvallisuusteemat

Hyppylentämisessä tavanomainen polttoainesuunnittelu johtaa tyypillisesti siihen, että tankkausten välillä polttoainereservi on hyvin alhainen – marginaalit ovat melko kriittisiä, jos jokin poikkeavaa tapahtuu.

Jokaisen kerhon on syytä ottaa paino- ja painopisteasiat (W&B) asiaan kuuluvalla vakavuudella ja tarkastella painopistettä ”dynaamisena” muuttujana eli miettiä liikkuvan pokan ”worst case” – tilanteita, määrittellä turvallisen toiminnan reunaehdot ja tuoda esiin riskialttiit ”pahan päivän” tilanteet.

Hyppytoimintaan optimaalisesti soveltuva kalusto voi nostattaa harrastuksen kustannukset kipurajan yli. Käytettävä kalusto onkin usein optimoitu kustannusten ehdoilla, jolloin marginaalit on jo lähtökohtaisesti syöty. Operointi saattaa tapahtua jatkuvasti koneen sallitun massan ja massakeskiöaseman ääriarajoilla, joten tästä syystä em. asioihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Muista raportointivelvoite hyppylentominnassa!

Laskuvarjohyppytoiminnassa on jo vuosia ollut vallalla hyvä raportointikulttuuri, jossa poikkeamista ja omista virheistä kerrotaan yhteisölle avoimesti, ja niitä analysoidaan ja hyödynnetään hyppy-yhteisön turvallisuustyössä. Valitettavasti hyppylentotoiminnassa tilanne on toinen. Raportointimäärät ovat hyvin pieniä, ja tieto vakavistakin läheltä piti - tilanteista tulee viranomaiselle liian usein muista lähteistä kuin pakollisen raportointivelvoitteen kautta.

On muistettava, että EU – asetus 376/2014 velvoittaa raportoimaan onnettomuuksista, vaara-

tilanteista ja poikkeamista Trafille. Poikkeamraportoinnin tiedot käsitellään luottamuksellisesti, ja niitä käytetään vain lentoturvallisuuden parantamiseen. Vaikka asetuksessa mainittu analyysivelvoite ei suoraan koske harrasteilmailun kerhoja, Trafi kannustaa hyppykerhoja analysoimaan ja toimittamaan analyysijä Trafiin ilmailun turvallisuustyön tueksi. Käytännössä tämä tarkoittaa kerhoissa sitä, että kerhot jakavat myös tunnistetut hyppylentotoiminnan turvallisuushuolet ja opit laajemmin hyödynnettäväksi.

Lentoturvallisuusilmoitukseen pääset [tästä linkistä](#).

Ohjeistusta ja taustatietoa poikkeamraportoinnista löydät [Trafin Arviointipalvelujen sivuilta](#). Raportointitietoja hyödynnetään mm. [Turvallisuustiedotteissa](#), jotka löytyvät kootusti Trafin sivuilta.

Yleisilmailijalle - sivusto Trafissa

Trafin [yleisilmailijalle-sivuston](#) koulutusmateriaalia ja ohjeita-osassa on julkaistu hyppylento-ohje. Tämä dokumentti sisältää malliesimerkin hyppylento-ohjeeksi. Lentokone- ja moottorityyppi-, kerho-, toiminta- sekä olosuhdekohtaiset asiat on jokaisen yhdistyksen huomioitava erikseen ja päivitettävä ohjetta näitä vastaviksi. Ohje tehtiin osana Harrasteilmailun turvallisuusprojektin koulutuksen kokonaisuus-ryhmän työtä.

Hyppylento-ohjetyöryhmään kuului laskuvarjohyppääjiä ja hyppylentäjiä kerhoista eri puolilta Suomea.

Turvallista ja elämyksellistä hyppykautta 2017!